

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИНҢ КОММУНИСТИК ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ
КЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ
ОБЛАСТЬ БОЛГАШ КЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

№ 35 (3747) | 1957 ч. февраль 16, суббота | Өртөө 20 коп.

ССРЭ-ниң Дээди Судунун дугайында Дүрүмнү бадылаар дугайында болгаш ССРЭ-ниң Конституциязының (Үндезин Хоойлузунун) 104 болгаш 105 чүүлдеринге өскерилгелер болгаш немелделер кириер дугайында ХООЙЛУ

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Сөвединиң доктаадыры болза:

1 чүүл. ССРЭ-ниң Дээди Судунун дугайында Дүрүмнү бадылаар.
2 чүүл. ССРЭ-ниң Дээди Судунун эрге хулааларының өскерилгелери болгаш эвилелден республикаларның суд органдарының өргөлдөөнүн калбарганы-биле холбаштыр ССРЭ-ниң Конституциязының 104 болгаш 105 чүүлдеринге чогуур өскерилгелер болгаш немелделер кириер, ол чүүлдерин дараазында ышкыш кылдыр бижирер:

«104 чүүл. ССРЭ-ниң Дээди Суду болза, дээди суд органы болур. ССРЭ-ниң суд органдарының, а ол ышкаш эвилелден республикаларның суд органдарының суд ажыл-чорудулгазын хоойлу багуур доктаатынган хемчөөгө хайгаараарын ССРЭ-ниң Дээди Судунга хүлээни турар».

«105 чүүл. ССРЭ-ниң Дээди Судун ССРЭ-ниң Дээди Сөведи 5 чыл хуусаалык сонгуур».

ССРЭ-ниң Дээди Судунун составына эвилелден республикаларның дээди судтарының даргалары албан дужааларын багуур кирер.
3 чүүл. «ССРЭ-ниң, эвилелден болгаш автономнуг республикаларның суд тургузуунун дугайында» 1938 чылдың август 16-да хоойлунун «ССРЭ-ниң Дээди Суду» деп VII кезең күш чок болган деп санаар.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.
ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль, 1957 чыл февраль 12.

Транспорт судтарын дүжүрер дугайында ХООЙЛУ

Херектери транспорт судтарына хамаарып турар демир-орук болгаш суг транспортунун чогуучалык ажылын үрер турар кем-буртуугу чорутарының санынын дыка кызыралганын ужурунда, а ол ышкаш эвилелден республикаларның суд органдарының өргөлдөөнүн улам ынай калбартыр сурга-биле Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Сөвединиң доктаадыры болза:

1 чүүл. Демир-орук болгаш суг транспортунда шугунар болгаш округтар транспорт судтарын дүжүрер.

2 чүүл. Транспорт судтарына хамаарып турган бүтү херектерин эвилелден республикаларның суд органдарының өргөлдөөнүн хамаарыштырар, ол херектерин көөрүн оларга хамаарыштыр тургустунган чүрүм багуур улау судтарына, областтар, крайлар судтарына, эвилелден болгаш автономнуг республикаларның дээди судтарына хүлээри.

3 чүүл. Бо хоойлуну хүлээп алганы-биле холбаштыр күш чок апарган хоойлу түндүргөзгөниң актыларының даңазыны ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунга кырип каларын ССРЭ-ниң Дээди Судунга даңазар.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.
ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль 1957 чыл февраль 12.

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Судун сонгуур дугайында ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң доктаады

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Сөвединиң доктаадыры болза:

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Судун дараазында саставты кылдыр сонгуур:

ССРЭ-ниң Дээди Судунун ДАРГАЗЫ
Горкин Александр Федорович

ССРЭ-ниң Дээди Судунун ДАРГАЗЫНЫҢ ОРАЛАНЧЫЛАРЫ

Морозов Николай Кузьмич

Смирнов Лев Николаевич

ССРЭ-ниң Дээди Судунун НЕЖИГУНЕРИ

Бардин Петр Иванович

Борисоглоский Виктор Валерьевич

Гусев Николай Никифорович

Ностромин Александр Александрович

Лихачев Петр Алексеевич

Панюгин Валентин Евгеньевич

Супатаев Абдикасым

ССРЭ-ниң Дээди Судунун УЛУС ТӨЛӨЗЛӨКЧИЛЕРИ

Акименко Ирина Денисовна

Цыринский Борис Степанович

Бриган Виктор Иосифович

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.
ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль 1957 чыл февраль 12.

Эш А. Ф. Горкини ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретарының хүлээлгелеринден хостаар дугайында

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң доктаады

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Сөвединиң доктаадыры болза:

Эш Александр Федорович Горкини ССРЭ-ниң Дээди Судунун Даргазына сонгааны-биле холбаштыр ону ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун секретарының хүлээлгелеринден хостаар.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.
Президиумунун Секретарының орунунга — ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиум кежигүнү А. АНДРЕЕВ.

Москва, Кремль 1957 чыл февраль 12.

Эш М. П. Георггадзени ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретарына сонгуур дугайында

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң доктаады

Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Сөвединиң доктаадыры болза:

Эш Михаил Порфирьевич Георггадзени ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретарына сонгуур.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.
Президиумунун Секретарының орунунга — ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиум кежигүнү А. АНДРЕЕВ.

Москва, Бремль 1957 чыл февраль 12.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Алдыгы Сессиязы

Совет Эвилелиниң бүгү делегей байдалының болгаш даштыкы политиказының дугайында
ССРЭ-ниң Даштыкы Херектер Министри Д. Т. Шепиловтун илеткелиниң талазы-биле
ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң доктаады

Совет Эвилелиниң бүгү делегей байдалының болгаш даштыкы политиказының дугайында ССРЭ-ниң Даштыкы Херектер Министри Д. Т. Шепиловтун илеткелиниң талазы-биле болгаш чуталашкып көргөш, Совет Социалисттик Республикаларның Эвилелиниң Дээди Сөвединиң доктаадыры болза:

Москва, Кремль

1957 чыл февраль 12.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Даргазы К. ВОРОШИЛОВ.

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Эвилелдин Сөвединиң болгаш Националдар Сөвединиң каттышкан хуралы

ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң дөртүк чымжынык алдыгы сессиязы болгаш ажылын февраль 12-де Москвага, Кремльдиң Улуг ордунга түргүчүз.

Эвилелдин Сөвединиң болгаш Националдар Сөвединиң каттышкан хуралы өргөнгө 10 шакта ачылган.

Хей санын аалчылар — Москва үлүгүрүнүн чаарткычлары, өртемденер, совет культураның ажылдакчылары, хей-ниити организацияларының төлөөлекчилери, партия болгаш совет ажылдакчылар залга олуржуп турган. Дипломаттык корпустун жокалары да берилген. Совет болгаш даштыкы корреспондентилер олуржуп турган.

Эштер Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Л. М. Каганович, А. И. Кириченко, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Сулос, Н. С. Хрушев, Л. И. Брежнев, Н. А. Мухомитов, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шевардин, А. Б. Аристов, Н. И. Белев, П. Н. Поспелов чазак жокаларына көстүп келирге депутаттар болгаш аалчылар динмиттиг адыш чакташыны-биле уткаан.

Даргаалачы — Националдар Сөвединиң Даргазы депутат В. Т. Лазис. Хүн чүрүмүнүн дараазындагы айтырым чуталашкып көөрүнчө — ССРЭ-ниң Дээди Судунун дугайында Дүрүмнү бадылаарына Дээди Совет шилчээр. Эвилелдин Сөвединиң Хоойлу дүрүмнөр санаалдарының комиссиязының даргазы депутат М. А. Яснов илеткел кылган.

Совет хоойлу дүрүмнери камгалаарына серемчиледик туржурар, дүрүм чок болгаш кара-туразында аажылашкынын кандык-да илерөөниң шийтирлери болгаш кадык-шыгыны сый шаварын, социалисттик эрге чүрүмү кандык-да үрөөр чорутарга үдүр демисежирин бүтү партия болгаш совет органдарга Совет Эвилелиниң

Коммунисттик партиязының ХУ съездин хүлээткен деп ол чуталашкан. Социалисттик хоойлу дүрүмнери быжылгаар талазы-биле, хамаатыларының Конституция-биле магадаланган өргөлдөөнүн шыгын сагыры талазы-биле партияның Топ Комитетиниң боттандырган хемчеглерин сээд бүрүнү-биле чүдүтүлүп көргөн. Совет хоойлуларын ылаптыг болгаш чайгыш чок күсседирин хандырынын херээгө чутула роль суд органдарына онаажым турар. Суд болза бүтү совет улустун тура-соруун илгерилөөн хоойлуларын шыгын сагыры болгаш бүтү ажил-чорудулгазы-биле хандырып турар. Бистиң чүрүмүсү суг-чүткө албалашкынык органы эвес. Хей-ниитичи хүлээлгелерин мелемедик, коммунисттик өзү-биле көөрүнчө хамаатыларын кижизилер чорукка оң сорулгаары улуг болгаш харымсалгалы.

Область болгаш край судтарының, эвилелден болгаш автономнуг республикаларның Дээди судтарының роль сөөлгү үненин дүргүзүндө боттүрүлгө деп илеткелчи демделген.

ССРЭ-ниң Дээди Судунун дугайында Дүрүм төлөвилелиниң кол айтырымдарының дугайы чуталашкып, ийи палаталарың Хоойлу дүрүмнөр санаалдарының комиссиялары хайгаара чүрүмү-биле херектерин көөрү тургудайында-ла эвилелден республикаларның суд органдарына доогузган туржун деп бодал-биле, эвилелден республикаларның суд органдарының көргөн херектериниң талазы-биле ССРЭ-ниң Дээди Судунун хайгаара эрге-хулааларын кызыгааралары эргежок чутула кылдыр санап турар деп А. Яснов чуталашкан. ССРЭ-ниң Дээди Судунун эрге хулааларының санаалдарынын турар өскерилгелери оң-биле кады эвилелден республикаларның суд органдарының өргөлдөөнүн азын калбартыр

дөөни айтпн турары ол. ССРЭ-ниң Дээди Судунун составына ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң сонгуур оон кежигүннери-биле чергелештир эрге-хулаал талазы-биле эвилелден республикаларның Дээди судтарының даргалары база кирген турар ужуруг деп чүвени Дүрүмнү төлөвилели көрүп турар. ССРЭ-ниң Дээди Судунун ажылына ол даргаларының шугт киржилгези болза бүтү эвилелден республикаларның девишкөөнүн социалисттик суд чорудулгазының чангыс айи принциптерин чайгыш чок ажылдарына ийги болур. ССРЭ-ниң Дээди Судунун бүтү коллегиялары, оң иштинде шериг коллегия-ла херекти бүтү таварыштарда улус төлөөлериң ылавыла киржилгези-биле бирги чаданымда эгелер көөр ужуруг деп чүвени көрүп турар, ол чорук социалисттик суд чорудулгазына ханы демократтыг бүдүштү кырип, суд органдарының ат-алдарын улам-на бедик көдүртүп турар.

Транспорт ажылдакчыларының кылыптары кем-буртуугу үлүгүлгелериниң саны дыка кызыралып турары илгерилейтينيң белгени-биле холбаштыр Хоойлу дүрүмнөр санаалдарының комиссиялары транспорт коллегиязының, база транспорт судтарының бүтү системаның моон ынай турары эргежок чутула эвес деп санап турар, ычангаш оларны дүжүрер дугайында санады комиссиялар кырип турар.

ССРЭ-ниң Дээди Судунун дугайында Дүрүмнү хүлээп, алары суд чорудулгазын боттандырган эвилелден болгаш автономнуг республикаларның суд органдарының ролун дыка бедик, эвилелден республикаларның бот-өргөни улам ынай быжылгаарына бараан болур деп депутат М. А. Яснов илеткелиниң түнелинде чуталашкан.

Депутат М. А. Ясновтун илеткелиниң талазы-биле депутаттар Г. Я. Рудь (Мол-

дав ССР), П. Сеитов (Бара-Баллаз АССР), Р. А. Руденко (Ворошиловград область) болгаш ССРЭ-ниң Дээди Судунун эрги составының кежигүнү Н. К. Морозов санап бергенер. ССРЭ-ниң Дээди Судунун дугайында Дүрүмнү бадылаарын олар деткип чуталашкан.

ССРЭ-ниң Дээди Сөведи палаталар аайы-биле ангы-ангы бадылашкып-биле ССРЭ-ниң Дээди Судунун дугайында Дүрүмнү бадылаар дугайында Хоойлуну хүлээп алган. Транспорт судтары дүжүрер дугайында Хоойлуну база хүлээп алган.

Оң соонда, ССРЭ-ниң Дээди Судунун эрги составының бүрүн өргөлдөөнүн хуусааларының доогузганы-биле холбаштыр ССРЭ-ниң Дээди Судуну сонгуурчө Дээди Совет шилчээр. Ийи палаталарың старейиналар Советтериниң даасканы багуур санап берген депутат Д. С. Коротченкоң санын багуур Дээди Судун Даргазы, Дарганың ийи ораманчылары, ССРЭ-ниң Дээди Судунун доо кежигүннери болгаш чөвөрү улус төлөөлери составты кылдыр Дээди Суду сонгуурчө ССРЭ-ниң Дээди Судун Даргазына депутат А. Ф. Горкини сонгаан. Ол сонгуурчөкү-биле холбаштыр аш А. Ф. Горкини ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретары хүлээлгелеринден хостаан. ССРЭ-ниң Дээди Сөвединиң Президиумунун Секретарына депутат М. П. Георггадзени (Грузин ССР) сонгаан.

Оң соонда ССРЭ-ниң Дээди Сөведи хүн чүрүмүнүн сөөлгү айтырым — Совет Эвилелиниң бүтү делегей байдалыны болгаш даштыкы политиказының дугайында айтырымны көөрүнчө шилчээр. ССРЭ-ниң Даштыкы Херектер Министри депутат Д. Т. Шепилов илеткел кылган. Оң илеткелин улуг кичээлге-биле дынаан болгаш адыш чакташынары каш-даа удаа үзө кирип турган.

Эш Д. Т. ШЕПИЛОВТУН илеткели

Эш Д. Т. Шепиловтун Индияга, Бирмага болгаш Афганистанга, а ол ышкаш Ангания чоранының политиказын ужурудузаның үнелер чедери берге. Эш Ворошиловтун Финляндияга, аш Микоянның Азия чурттарына чораны, а ол ышкаш Совет чазактың өске-даа улурутууларының даштыкы чораны чагай түнелдерин берген.

Улус демократиязының чурттарының болгаш өске-даа хей-хей күрүмелерин улуруту күрүне ажылдакчылары болгаш хей-ниити ажылдакчылары Совет Эвилелинге чораннар.

Эрткен чылын Совет Эвилелиниң инициативаны багуур эгелеш хей-хей чурттар-биле парламентилер төлөөлери Артыштыр чорут үрө-түнелдик хөгжөөр, ССРЭ-ниң бүтү делегейде экономиктик болгаш культуруту харылзалары калбарган.

Уластар аразының дүшкүрүлүг чорутуу чогуур кошкышкыны чепсегенишкениниң өндөрө бүдүрер-биле холбаштыр кижэ төрелеткенге онаажым турар аар үргүени эвээжидирчө оруту ачылган. Чепсегенишкениниң дүжүр херекти чангыс черде талтаашкынында шимчедир дээр Совет чазак улуг күженишкениниң салган. Совет чазак болгаш чепсегтик күчтөргөндө чазаккан 1 миллион 840 муң кижины кызырган, оң-биле дүшүрү камгала чарыгдарыны эвээжидир. 1956 чылдың январьда Совет Эвилели Поркала-Удте болгаш шериг базаны Финляндияга дамчыдып берген. Кыдат, Польша, Чехословакия болгаш улус демократиязының өске-даа чурттары базз болгаш чепсегтик күштерин болгаш шериг чарыгдары азын кызырган.

Чепсегенишкенини дүжүр дугайында ол айтырыг талазы-биле дугуржуга чедип аларының аргаларын дыка чингедип турар чаз чутула санаалдары Совет чазак 1956 чылдың ноябрь 17-де көдүртүп үндүргөн.

Совет Эвилелиниң, улус демократиязының чурттарының болгаш тайбынга ынактыктыг бүтү күштерин илгерилөөн тайбынын быжылгаар деп шийна күзгө-чүтүлгө барыны талазы бол-кол күрүмелер канчаар харым-лаанылар ычан?

Даштыкы политиказын талазында ийи хөөнериниң аразында демсел ол күрүмелерин чатыргыч болуктеринде болуп турары фактылар көргүзүп турар. Чүвени өң-не чептүп көөр ажылдакчылар оларның чурттарының национал эрге-ажыктары уластар аразының дүшкүрүлүг чоруктары кошкышкыны негиз турар дээрин билеп турарлар. Иччалзак оң чурттарының политиказында 1956 чылдың төнчүлүгө өскө, улус-лаанышак хөөнер териндей берген.

Боттарының кара сагыштыг сорулга-

зын национал эрге-ажыктардан бедик, тайбынын болгаш айымы чок чорутуу эрге-ажыктарында бедик тургустуу турар ол ийги хөөнүн талазалыкылар уластар аразының кады ажылдакчыларының быжылгып турар оруунга таарышпай турар. Моон ужурунда олар Совет Эвилелиниң болгаш тайбынга ынактыктыг өскө-даа күрүмелерин делегей байдалын кадыкшыларынча уластан инициативаны чуткө деткизөөнер эвес, харын ийи кол улазымышкынарга — Чөөн чүткө национал-хосталгалык шимчөөшкенине уду болгаш социалисттик чурттарын улуг дем-каттыштырыла-зынга уду азык шавар-халдаашкыч шилчириниң орадажымышкынары кылганнар.

Мынчангаш, херектиң чогуу уткамы-биле азыра, харын империализмге болуктер тайбың жожа-хөлөө турарының идеяларын хүлээп аларында быладан турар болгаш делегейниң айтырымдарын шийтирлээниң күчүзөөшкенин араларына мурунуу хөөрө идегел салып турарлар-дыр.

Моон-биле кады чепсегенишкениниң саат чок өндөрө бүдүрерге уластар аразының дүшкүрүлүг чорутуу монополистерин ажылгап турары ол байдал улуг ролду ойноп турар болбайнаа, — шериг дужаалдары монополистерге аажок хей кончаларын берип турар-ла болгай. Сонг-атланга болгаш тургун келгенинде чеди чылдарының дүргүзүндө оң киржикчилер чепсегенишкенини өндөрө бүдүрерге 364 миллиард ажил долларын чарыгдары билдинтип болгай. 1957 чылда НАТО чурттарының шериг чарыгдары улам ынай барык 5—8 хуу көвүдөдирин төлөвилеп турар. АКШ аш чепсегенишкенин херек кырында дабын чылдарында чарыгдал турганын хирен чарыгдал турар Чиззэлөөрге, 1940 чылдан эгелеш 1945 чылга чедип үенин дүргүзүндө Америка-ның Каттышкан Штаттары чылда ортума-биле 42,2 миллиард долларын чарыгдал, а 1957—1958 бюджет чымында АКШ 45,3 миллиард долларын, а эрткен дайынар-биле холбаштыг хүлээлгелер багуур төлөөлөр-биле кады 57,3 миллиард долларын чарыгдары планнап турар, ол дээрге күрүне бюджетиниң талазы-биле бүтү чарыгдарының 77 хуу болуп турар. Мындыг шериг бюджет — чепсегенишкенини бүдүреринге специализацияны турар монополистерге багуур адын-дыр. Оларның аразында кым болгаш кончаларын эвээжидирин күзөп турар деп?

Мынчалзак оң-биле кады өскө чылдааннар база бар турган. СЭКП-ниң ХХ съездинин соонда буржуаз делегейиң бразок стретегтери партияны амылраадык болгаш күрүне тургустуу-кунунун азы-бүрү талазында адыг-

дарлар болгаш чепсегерге хамаарыштыр бистик боттарыныстын шугучулевистин, бистиң аялчы партияныстын тилетирбес сыйы чангыс эштинин болгаш совет нитилиде тургустууну улуг амандарык күшүнүнү көргүзүп болуп турар шугучулевистин чогуу уткамын сыр дедир таймылбарлап турганнар. Күзөп турган чүвени херек кырында шынык кылдыр хүлээп албашаа, олар совет тургустууну кандык-бир «эволюцияны», пролетариат диктатуразының «чымдык талазында» бистерни ойгайлап бээр болгаш бир эвес «аксимар» эвес-даа болза, бистерни бети дегерге-ле «кызылзак» болу бээр боор деп кордап эгелзөөнер.

Буржуа делегейиниң стретегтери Чөөн чүткө национал-хосталгалык шимчөөшкенин күзөп болгаш күчүзү база тодоргай-ла адыгдалдыг үнелер көргөнер. Казан империалистер социалисттик чурттарыны чайгыш чок өзүп турар күчүзүне, оларның уластарының мораль-политиктик чангыс эштинин быжылгып турарына, а буржуа өзү-чүрүмнүн талазынче совет тургустууну «эволюцияны» дугайында кандык-даа барымда чок болдар хөөнү курт чүтүрүшкүн болуп турарына бүтүрүш, казан олар Чөөн чүткө колоннадык кулданымшының системазын хөөрө артырар болгаш быжылгаар дугайында көзөөшкенини туржун чок элзени кырында тургустунган деп чүвени биле берген, олар улуска уду сүлзөөлери болгаш шериг аавуурчаларының хоранатынган чепсеген база дагы ажылгап үндүргөнер.

Англияны, Францияны, Израильди Египетке уду агрессияны ычанар хып үнелер, Венгрияга контрреволюстуг үй-жөөп ычанар тызылган, ол үлгүлгелер болза чангыс ай, казба-биле болза кылган стретегтик планга кирип турган.

Ол планын авторлары делегей арена-да байдалды ийи согушуннар-биле боттарына ачкыкты кылдыр өскөрткөн кордааннар. Мынчалзак олар боттарыны күштерин ажып үнелзөөнер болгаш социал-латерини күштерин, а ол ышкаш Чөөн чүткүч чурттарында национал-хосталгалык шимчөөшкенин күштерин чедип үнелзөөнер. Олар илгериле алалгандар болгаш тилетирбес күштү ийи дашкыр уду согушкунун азыннар.

Эш Шепилов оон ынай Египетке империалисттик агрессияны уруктарының дугайын чуталашкан.

Агрессияны эгелзекчи деп бузар роль болгаш таварышкан Израиль чуталашка безин, Англия болгаш Франция хамыктыг мурунда дайынга аштырышкына таварышканнар. Англия болгаш Франция оон ынай экономика тала-

(Уланчызы 2-ги арында)

Ажылчы чоннар депутаттарының Кызыл хоорай Совединин депутаттарынга кандидаттар

(Төңүзү).

ловна, 1912 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, экономист, салтыгн об-пасты эргелелин коллективинден деп-штитирген.

Октябрьский № 60 барын таламы сонгулда округу — Куренев Василий Ва-сильевич, 1904 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, референт, Тываның эртен-шин-челе институтуну коллективинден деп-штитирген.

Рыноктун чөөн таламы № 61 сонгулда округу — Микова Мария Васильевна, 1919 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, ажилчы, хоорайның аш-чем комбинатының ажилчы, албан-хатчы-ларының коллективинден депштитирген.

Рыноктун барын таламы № 62 сон-гулда округу — Житков Федор Алексее-вич, 1914 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, лектор, областың культура эрге-лелин коллективинден депштитирген.

Сельский № 63 сонгулда округу — Стрельников Николай Иванович, 1929 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, калыктат, чазыгчы мебель фаб-риказының коллективинден депштитирген.

Сельский барын таламы № 64 сон-гулда округу — Менделеев Екатерина Се-дильевна, 1926 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, артист, областың нацио-нал театрының коллективинден депш-титирген.

Набережный № 65 сонгулда округу — Балахов Орест Евгеньевич, 1931 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, архитектор, облгоспланын черинин ко-лективинден депштитирген.

Песочный № 66 сонгулда округу — Чиников Иван Яковлевич, 1919 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, электростан-цияның директору, Кызыл хоорайның электростанцияның коллективинден депштитирген.

Песочный барын таламы № 67 сон-гулда округу — Котова Екатерина Егоро-вна, 1924 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, Кызыл торпонтун плановичи, тор-понтун коллективинден депштитирген.

Песочный чөөн таламы № 68 сон-гулда округу — Лопатникова Зинаида Ива-новна, 1923 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, телеграф контролеру, Кызыл хоорайның харылаа конторазының ажил-чыларының коллективинден депш-титирген.

Песочный барын таламы № 69 сонгулда округу — Тарма Тонган Хору-нович, 1921 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, радиотехника калыкының ашчылыгы, радиотехника калыкының коллективинден депштитирген.

Чехоский № 70 сонгулда округу — Черемисина Валентина Петровна 1927 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, ажаалта кассаларының эргелелин кол бухгалтери, ажаалта кассаларының об-

пасты эргелелин болган төп ажаалта кассаларының коллективинден депштитирген.

Чехоский сонгу таламы № 71 сон-гулда округу — Середкин Александр Александрович, 1922 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, совпартшколаның ды-пакчы, ол школаның коллективинден депштитирген.

Чехоский чөөн таламы № 72 сон-гулда округу — Сайгутина Валентина Евдокимова, 1921 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, совпартшколаның бух-галтери, ол школаның коллективинден депштитирген.

Чехоский барын таламы № 73 сонгулда округу — Юнгешев Юрий Шой-дакович, 1927 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, Тываның ном үндүрер черинин кол редактору.

Песочный мурнуу таламы № 74 сонгулда округу — Ишунин Николай Фе-дорович, 1923 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, хоорайның саң кидизинин эргелелин, облас кидизинин ко-лективинден депштитирген.

Чехоский мурнуу таламы № 75 сонгулда округу — Зверева Алевтина Фе-доровна, 1909 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, мал эчкин, хоорайның мал эвингесинин полигичказының ажилчы, албан-хатчыларының ко-лективинден депштитирген.

Ленинский сонгу таламы № 76 сон-гулда округу — Звонко Александр Але-ксеевич, 1916 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, УВД-нің калр кидизинин на-чальниги, УВД-нің коллективинден деп-штитирген.

Топографың сонгу таламы № 77 сон-гулда округу — Сувакит Олег Одербе-вич, 1926 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, «Смдысчпгаш» согуунуң режис-сору, ВЛКСМ-нің Тыва обкомунун ажил-чыларының коллективинден депштитирген.

Топографың сонгу таламы № 78 сон-гулда округу — Борбак-ол Артем Сорю-тевич, 1914 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, КГБ-ның область эргелелин начальниги, ораакчы, КГБ-ның Тыва область эргелелин коллективин-ден депштитирген.

Топографың мурнуу таламы № 79 сонгулда округу — Барышев Николай Прокопьевич, 1927 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, область прокуратурунун ашты хайгаарал талзы-биле ораакчы, область болган Кызыл хоорай прокурату-раларының коллективинден депштитирген.

Топографың чөөн таламы № 80 сон-гулда округу — Степанов Александр Иванович, 1926 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, мотор цехинин ма-тери, септелг заводунуң коллективинден депштитирген.

Топографың барын таламы № 81 сонгулда округу — Бергер Семен Борисо-вич, 1928 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, типографияның директору, кула-тура эргелелин типографияның ко-лективинден депштитирген.

Рабочий мурнуу таламы № 82 сон-гулда округу — Неумываленко Алек-сандр Степанович, 1914 чыда төртүтү-гөн, СЭКП кесигитү, чалаачы, даг эспе-диализинин төп автобазының ко-лективинден депштитирген.

Заводерный № 83 чөөн таламы сон-гулда округу — Ооржан Караашак Ульгу-лук, 1913 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, чалаачы, 1-ги чык АТК-зының коллективинден депштитирген.

Заводерный № 84 барын таламы сонгулда округу — Херстон Сагды Усу-нович, 1911 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, слесарь-моторист, хары-лааның транспорт конторазының ажил-чыларының коллективинден депш-титирген.

Горный № 85 сонгулда округу — Суховерхий Николай Николаевич, 1916 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, төп механик мастерскаяның ма-тери, даг эспециализинин төп механи-к мастерскаяның коллективинден депштитирген.

Горный № 86 сонгулда округу — Назытай Уралдай Узунов-ович, 1915 чыда төртүтүгөн, партия кесигитү эвес, облгоспланын транспорт конторазының чалаачы, облгоспланын транспорт конторазының ажилчы, ал-бан-хатчыларының нити хуралында депштитирген.

Септелг заводунуң № 87 сонгулда ок-ругу — Тугер Олег Суван-Хорлу, 1915 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, Тыва облгоскомун РСФСР-нин Министрлер Чөвделин чанында доктаамал теле-лекчи, облгоском коллективинден деп-штитирген.

Алгы заводунуң № 88 сонгулда округу — Еришчина Мария Прокопьевна, 1923 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, № 6 школаның директору, ол школаның ко-лективинден депштитирген.

Оң таламы эриктиң № 89 бирги сонгу-лда округу — Берлов Александр Николае-вич, 1924 чыда төртүтүгөн, СЭКП кесигитү, кандидат, туйбу заводунуң кол механик, ол заводтун ажилчы, ал-бан-хатчыларының коллективинден деп-штитирген.

Оң таламы эриктиң № 90 ийги сон-гулда округу — Болелова Анастасия Матвеевна, 1920 чыда төртүтүгөн, пар-тия кесигитү эвес, № 8 школаның баш-кы, ол школаның башкыларының ко-лективинден депштитирген.

Ажылчы чоннар депутаттарының Кызыл хоорай Совединге сонгулдлар талзы-биле хоорайның сонгулда коммисиясы.

О. ОПЕЕН.

ЭКСКУРСИЯ СОЛУН БОЛГАН

Кызылдың № 7 школының 4-кү «б» класының өреничилери февраль 12-де Төрлөр комитетинин кесигитү аш А. И. Вилжанинаны баштаагы-биле область типографиязынга экскурсиялап чораяннар.

Улуг орус шүлүкчү Александр Сергее-вич Пушкин мөчө-де бо чыдың февраль-да 120 чыл болган. Ынча чыл эркен-даа бол, Пушкин биске бүгүн бистин мурну-агаста болуңуң бүтү өндүр болу-биле, өм-маан хевээр арткан. Улуг критик Белин-скийннн сөзү-биле алырга, «Пушкинни дугайын бижирин дээрге бүтүн орус ли-тература дугайын бижирин болур».

А. С. Пушкинниң чогаал талзы-биле хөгжүлелине 1812 чылдагы ала-чурт-тун дайынын болушунуң, декаб-ристерин шимчөөшкенин шийтирилг ужу-дузгалы болган. А. С. Пушкин декаб-ристерин ыраажым апарган деп чүгүтүгө билдингир. Радищевтин оон дарып хосталганы ол алдаржыган. Болуңуң чогаал ажилында Пушкин кре-постной бузунуң бүгү аар-берге, чуттут чүдүлгөдүн буруу шапкан.

Оон чотай ажилында орус национал мөзү-шманын чалыңнаача элдергеи бөстүп турар. «Пушкинниң ады үнүп ке-лгирге, ол-ла доран орус национал шү-лүкчү дугайында бодал тыттып келер». Пушкин дээрте оңаа болушунуң болур болган орус улаа-бодалың харын-даа карачагыс болушунуң болуп чалавас... Ында орус бойду, орус сепкил, орус дик, орус мөзү-шман дээрте улааттырар шыл-дың дөстүгө кырында черинг шырай-ның көргүчүлгөдүн келери шыккан шак ыдыг арым-биле, шак ыдыг арыг-лаштыган чаражы-биле илерөөн. Бо сөс-терин Гоголь чугаалаан.

А. С. Пушкинниң баштайгы шүлүктери парфалга 1814 чылда көзүлүгүн кел-е, а 1837 чылда ол мөчөөн. Ичтанган оон чогаал ажил-чорудулазы чээрби биче ажил чыл үргүлчүлгөн. Ичталга-даа ол аразында ол «Евгений Онегин», «Борис Годунов», «Руслан болган Людмила», «Калба-Кара калыны», «Капитан уруу», «Дүлөр элтиг киж», «Дубровский», «Баянлаа туттуруучу», «Дербечи алыш-кылар», «Бахчисарай фонтаны», «Цыган-

пар», «Белкиниң тожулары», «Пола-ва» болган өске-даа хей-хей чогаалдарын бижип, ол улуг шүлүкчү, улуг прозаик, улуг драматург болган.

Пушкин баштайгы үлүсчү чогаалчы. Оон үлүсчү чорун дээрге — «болуңуң ээргинмес ажил дегеминче улуг-даа, бичип-даа муң-мун хемнерин хүлөп ап турар далай» болуп турар. «Борис Году-нову» ап өрөөнчирер. Мында ийи-чан-чы кижилер-биле чонун харылаа бай-далын илеретип тура, чон болуңуң хевээр боду шийтирилгө деп бодалы илереткен. Мында чонун салым-чолу шийтирилгенин турар шимчөөшкенин көргүсөн. Бо-рис Годунов хаан буруулап болган ужу-рунда алган. Чон анда мээк эвес турган болган дегеминче.

А «Евгений Онегин?» Мында орус ам-дыралдың калдыг бир чатыс болушунуң орус эвес, харын оон туруп турган үе-зиниң өң калбак бижимелин көргүчү-тедирген. Оң дээрте, Белинскийнн сөзү биле алырга, «орус амдыралдың эпил-лопедияны» болур. «Евгений Онегинде» Пушкин дээрте, «херек кырында бар чүдүлгү шүлүкчү» — орус чогаалчы чечен чогаал реализминин үндөзлектин болуп туруп келер.

Пушкинниң «Капитан уруу» ап көөр болза, төгүтгө болуп турган болушунуң өң-не чечен мерген-биле чүрүп илереткен. Чонунг иштеткен үлгөс кили-дерин көргүчүлгөдүн тарачынар баштынчымы Пугачевтун нууру-биле амдыралда дөдү шын болуп чедип ал-дыган. Пугачева орус национал мөзү-шманының өң бөтүгү үлгөргө болур талар-ларын тодарылаан. Пугачев дайынгарга-кам-тайыра чок, оон-биле калы ыдыг чыгычак, чалай сепкил база бар. Пугачев-тун шөлөөн болган үйөөнниң угаан-бо-

чамдыг билинмес айтыргаларын салып, долу харыларын алганнар. Олар алааның «Смдысчпгаш» согу-ну парзып турар машинамы өмөз сонуу-гааннар.

О. ОПЕЕН.

А. С. Пушкин — улуг шүлүкчү

(1799—1837)

далым, маалыр төлөпүт болган эрес-ди-дыг кылдыр Пушкин илеретип турар. 1812 чылдың сурагыл партизаны Денис Давыдова «сөзү мурлакчы отрядында болза ол сөзү эрес кайгал урядник болуп ийик» деп, Пугачев дугайында Пушкин боду бижип турган.

А. С. Пушкин орус литература дылы-нын чогаалчымы. Үр үеңиң дургунда орус поэманың үлүсчү дикт чугаа-зын-дан хоорук шажым-салаан дыл-биле би-жилп турган. Номчун дылын амдырал-ды дыл-биле чогуулаштырар ажилды Ломоносов эгелгез турган. А. Пушкин дээрте, болуңуң өртөгү шүлүкчелди «Руслан болган Людмила» эгелгез-че чонун дылын ажилгарын боттандыра берген. Ломоносовтун эгелгез каан чүлүгү Пушкин туулунга чедирген. Литература биле амдырал дылының аразында хоорук, үзүктөлчөк чорукту Пушкин сый-лашкан. «Оон шүлүктеринде бир-ле ду-гаар дикт орус чугаа тыттып келген» деп Добролюбов чөп бижип турган.

А. С. Пушкинниң политиктиг ария-а-зын дугайында база демделгээр чугу-ла, «Чадеев», «Бедэ сугур», «Бижек» деп шүлүктерде, «Хосталга» оазында хаанын эрге-буру Пушкин буруу шап-кан, орта уду эжезинн өттүгүн турган: Алым чок салым-чалаан салган алган. Каптагайын деринилер! Сирилер! А силер, түрөөн кулар, топтай дын-шан. Адаан негеп, тура халчын, дадыгыннар.

Пушкин болуңуң чогаал ажилында, болуңуң өткөндөн хаанынгу буруу дүжүр октаарыга чонунг чөптүгү күзелин иле-редип, орус улауңуң чогаалдыкы күчү-зүн, оон эрес-маалыр шынарын болган мерген угаанын калыгчы тынчы ову-р-хевирлерде чуруп боттандырган.

КНО-нун Кол Ассамблеязының сессиясы

Политиктиг комитетте

НЬЮ-ЙОРК (СЭТА). Ажыр айтыр талзы-биле Политиктиг комитетте нити чугаалжыга доозулган. Февраль 12-де Колумбияның, Болгарияның, Ливанның, Францияның, Сирияның төлөөкчилери чугааларының сонда Политиктиг ко-митет резолюцияларын кирген төлө-мелдерин чугаалжыгыңче шийгөөн. Алияның болган Африканың 18 чурт-тарының резолюциязын төлөмелдерин аңгыда февраль 12-де Политиктиг ко-митетте чугаалжыгыңче Японияның, Филиппинлерин болган Таиландының төлөөкчилери резолюциязын төлөмел-дерин кирген, ол төлөмел болза, «Фран-ция болган ажыр улус хан төгүшкү-нүң чогуу чугаалжыгыңчын арга-зы-биле уурутпаа база туруп турар берелерин тайың таарыштырарын че-дип азырын орадажыр боор деп идегиди клергелээр-биле» кызыгаарлатышп туур.

КНО-нун Кол Ассамблеязының даргазынга СССР-ниң төлөөкчилеринин чагаазы

НЬЮ-ЙОРК (СЭТА). «АКШ-тың тайы-м-га болган айыл чок чорукка кы-жанышкынын тургузуп турар агрес-сия үлгүлешкиннерин дугайында» чал чүдүлү Кол Ассамблеяның XI сессиязын чун айтырымга кирип деп делегат ча-гаан КНО-нун Кол Ассамблеязының дар-газын адынга СССР-ниң төлөөкчиси февраль 12-де чорукчун берген.

«АКШ-тың тайымы болган айыл чок чорукка кыжанышкынын тургузуп турар агрес-сия үлгүлешкиннерин дугайында» совет төлөөкчилерин санаалары чал чүдүлү Кол Ассамблеяның XI сессия-зын чун айтырымга кирип дугайында айтырымга кырып-биле, а ол ышкы амгы сессияның ажыг доозар хуусаа-лары дугайында КНО-нун чыгыңче сеп-терарынын санааны көөрү-биле Кол ко-митетти хуурым февраль 13-те хунун ийги чартында болур деп КНО-нун секретариаты чарлаан.

Совет-югослав экономиктиг харылаалары

Совет болган югослав төлөөкчилерин аразыга чоруткан чугаалжышкынын түнелгиде ядролу физиканы талзын-га пинчиделерин хөгжүлгөдүн болган атомунг энергияны тайың сорулгаларга ажилгаарынын хевээр Совет Социали-стиг Республикаларын Энгелин болган Югославияны Федеративтиг Улус Рес-публиказынын аразыга азы ажил-жагыга дугайында 1956 чылдың январь 28-те Белградта чарыгтан дугуржулгага хамарыштыр протоколга бо чылдың фев-раль 9-та Москвага ат салдыган. Ядро-лук физиканын пинчиделерин болган атомунг энергияны тайың сорулгаларга ажилгаарынын талзынга совет болган югослав организацияларын база эртенни албан черлеринин аразыга улам ыдыг кады ажилжыгыңа айттыгган про-токол-биле көрүп турар.

Чугаалжышкынынар кайы-кайыны билчиринин болган бо талзынга улам ыдыг кады ажилжыгыңа күзө-чү-күлгүн бузуңга өртөк.

А. С. Пушкинни эртенниг коммунизм-ниң үндөзлекчилери кайы кире үнелеп чоралгын билер бис. Маркс бежен хар-ды тургаш, орус дылын өрөөнчир эгелгез болган ыдыгы Пушкинни өмөз үнелеп номчуп чоралгын П. Лафарг салгышкы-нынга бижгөн.

Пушкинге В. И. Ленин ийг мыадышп чоран. И. К. Крупскаяны салгышкы-нында мындыг ордугулар бар: «Сибирже Пушкинни, Лермонтовтун, Некрасовтук чогаалдарын алган чедире берген мен. Владимир Ильич оларын орун чаныга салгылап алган... оон оларны кезеңдерде каттап-каттап номчуп келер. Пушкинге ол өз артык мыак чорган».

Пушкин Тывага 1937 чылдаа эгелеп улуг негелдерде алган. Оон мөчө-де чүс чыл оон демделген турда, оон хей шү-лүктерин тыва дылга баштай-ла оулу-рун үндүргүзгөн болган оон демделген өртүргөн ыдыгы тыва шүлүк чога-алының сайзырар эзеринге баштайгы күш-түг ийгир берген. Сөөгү үеде А. С. Пушкинниң шүлүктерде бижгөн романы «Евгений Онегин» тыва дылга оулу-рун үндүргөн (очул. С. Пярё) тыва чечен чогаалда улуг чедирин.

Пушкинниң элзөн чогаалдарын: «Ба-литан уруу», «Полаван», «Цыганары», оон тоолдарын, хей-хей шүлүктерин тыва дылга оулурун үндүргүзгөн. Олар созуңгарга-лаа, тус-тус чымыдылар болуң-даа үлгүлгөн турган.

Делегетин чечен чогаалында эң-не мурнаачы орус реализминин үндөзлекчи Пушкин оон-биле кады, Максим Горький-ниң алааны-биле алырга, «делегетде эң-не улуг чогаалчы» болур. Герценниң сест-ри-биле алырга, А. С. Пушкин «боду-нуң мрларын доосайп, чугаалар дөң чүзгөн четте чугаалабай», чогаал тал-зы-биле кидин чечекчелешкинниң өй-үңе «луп калган».

Ичталга-лаа «Шүлүк чогаалынын хү-нү» — А. С. Пушкин бисте ам-даа хүнө-мөш — С. САЛЧАН.

АКШ-тың Коммунистг партиязының XVI съездизи

НЬЮ-ЙОРК (СЭТА). АКШ-тың Комму-нистг партиязының XVI съездизинин февраль 11-деги эртенги болган кезежик хуурымга кол нугулаагында съездизин кол резолюцияларын бөлүктөри-ниң талзы-биле саналарын бөлөткөн туур бөлөткөл коммисияларынн сүмө-лерин чугаалжып көргөн. Уругулаагың саясат берилшинеринин сонда съездизин дугайында партияның национал комитетинин санааларын төлөмелдерин бөлүгүн бадылаан болган ол төлөмелге чамдык эдилгери хүлөп алган. Партия-ның уугулаагынын мурундагы ала-ды-дарынын өспөк бүдүштүгүн айтыр-биле черелештир, демседи «чөөн үе-диг оспактарга-даа ууру, барын үе-диг оппортунизмге-даа ууру чорудар ужу-ру», ичтанган кол күштү амгы үеде партияның марксист шүгүмүңга кы-жанышкыны болуп турар ыдыг уга-нышкыга уурулаштыр салыр ужу-рут дөдөрүн эдилгере оңзалап дем-делгез.

Негр айтырымга хамарышкан резолю-цияны бөлүгүн улуг өскөрдөлөр чокка хүлөп алган. Кеш-сөөктү ылап, дорам-чылай көөр чорукка ууру, долу дөң эрге дөң негрлерниң демселенин көдү-лүгүнүн ол бөлүктө демселгөн болган негрлерин дөң эргези дөң демселге коммунистерниң киржалгезинин төдөр-гай программасы айттыгган.

АКШ-тың экономиктиг байдалы дугайында бөлүктү база бөтүгү өскөрдө-лөр чокка хүлөп алган.

Кайы-кайызынга барааннар дужаажыр дугайында СССР-ниң болган Францияның аразында узун хуусаалыг дугуржулгага ат салганы

1956 чылдың майда француз чазак тө-лөөкчиси Москвага чоруп турганын тө-шине болган совет-француз чугаала-жышкынынын түнелгиде СССР-ниң болган Францияны аразында бараан са-рылаанын бүгү хемчелер-биле хөгжүлгөдүн төлөөкчилер калбартыр деп дугуржул ал-ганы, ол чорук ийи чурттарын экономик-тиг эрге-ажыгыңа тааржып турар болган улустар аразында чогуула-жышкынын база кайы-кайыны бил-чир чоруктун чугула фактору болур деп хүлөп көргөни мурунда-ла дынкаткан болтай.

Бараан саарылганын көдүлгөдүн ийг бөөр сорулга-биле кайы-кайыныга ба-рааннар дужаажыр дугайында узун ху-усаалыг дугуржулганы чарыгың чыч-талыр эргөжөк чугула деп санаан, ол ху-гуржулга болза, Франциядан СССР-ге ма-шиналар, дериглер болган өске-даа ба-рааннар дужаарын, аада дүштүр Совет Энгелинден Францияге барааннар дужаа-рып чыл келген түдүм дык көдүлгөдүн көрүп турар.

Ол дугуржушкуну күтседири-биле айттыгган узун хуусаалыг дугуржулганы чарар дугайында Париже чугаалжышкы-нынар болган.

Чугаалжышкынынар Дантикы са-дыг министринин ораакчымы П. И. Ку-мыкин баштайр Совет чазактын салыг төлөөкчиси болган Экономиктиг херестер талзы-биле күрүс секретары Ж. Массон баштайр Француз чазактын салыг төлө-лөри чоруткан.

Найралдың байдалында болган кайы-кайыны билчиринин бузуңга өртөк ол чугаалжышкынынар 1957—1959 чыл-дары хаара түдүп турар үр чыл ху-усаалыг үеде кайы-кайыныга барааннар дужаажыр дугайында СССР-ни болган Францияны аразында узун хуусаалыг дугуржулгага бо чылдың февраль 11-де ат салышкыны-биле доозулган.

Чардыгтан дугуржулгага дүштүр со-

Чыкпо хоорай «үлгүлгөдүн Америка-ның төүндө болган оон кол кыла ажил-агыйлг районнарының чогууда» турарын барымдалаан, болуңуң штаб-квар-тиралын Нью-Йорктан Чикагоже бир чыл хуусаа дургунда көжүрерин чал нацио-нал комитетке дагып турар резолюцияны съезд бир өп-сепкилгө хүлөп алган.

Чал национал комитетти 60 кижик со-ставтыг кылдыр тургузарын съезд шийтиргезен. Оларын аразында 20 кез-жүлгүлгөдүн шүүт съездте сонгуур бол-ган 40 кезжүлгөдүн ашты-ангы район организацияларын сонгуур ужурут.

Съездизин хүлөп алганы өске резолю-цияда Смиттгн реалкылыг хоолузуңга болган өске-даа дөдөрүн хоолузуңга ууру, америк улустун демократтыг эрге-лери дөң демселге берги элчегде ки-чөөнөй салгырыңе чал национал коми-тетти кылгырар турар. Компартияның хамааты хосталгалар коммисиянын кезжүлгөдүн санын көдүлгөдүн бол-ган демократтыг эргелер дөң демселге ажил-чоруктарынн планын чогадып кылгыр-биле национал конференцияны ийи ай хуусаа дургунда чыдырарын резолюция кылгырар турар. Моң-биле холбаштыр съезд Эйзенгауэрже бижик чоруткан, Смиттгн хоолузуңуң чижик болуп, амгы үеде кара-башкыларга ко-рулдаттырар чылда бүгү кижилерге кел-дерел тыпысырчине президентини ол би-жикте кылгырар.

вет даштыкы салыг организацияларын айттыгган үш чылдарын дургунда» бөлөткөн, СССР-ге дужаары-биле Фран-цияга улуг чагыларын кирип турар, мында машиналарын болган дериглерниң хей-хей хевирлери, оон иштинде металл чондуруп кезер станоктар, электротех-ника, металлургия, радио болган телевизор дериглери, элчегилг токка ажилдар күчүлүг электроволтар, машина дугу-лары бүдүреринге, хөмүр даш сайлангай-чылар фабрикаларга, улуг башкынар ту-дарынын панелдеринин заводтарыга болган